

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

ПРИМЛИБИЛ: 14. 12. 2015			
Оп. јел.	Бр. п.	Пол.	Бројности
08	4209		

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

**ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ УРАЂЕНЕ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ КАНДИДАТКИЊЕ САЊЕ САВИЋ**

**ПРЕДМЕТ: Извештај о оцени урађене докторске дисертације
кандидаткиње Сање Савић.-**

Одлуком Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Крагујевцу бр. 3920/7.4 од 30.11.2015. године формирана је Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидаткиње Сање Савић под насловом „Земаљски устав за Босну и Херцеговину из 1910. године“, у саставу: проф. др Срђан Ђорђевић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу за ужу јавноправну и теоријскоправну научну област (ментор); проф. др Драган Батавељић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу за ужу јавноправну и теоријскоправну научну област; проф. др Горан Марковић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Источном Сарајеву за ужу јавноправну научну област. Након детаљног прегледа и анализе писаног рада, Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

I. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Основни биографски подаци

Сања Савић рођена је 25.2.1984. године у Зеници (Босна и Херцеговина). Дипломирала је на Правном факултету Универзитета у Источном Сарајеву завршила је 2008. године са просечном оценом током студирања 9,16. Мастер рад на тему „Облици реалног обезбеђења потраживања у римском праву и њихов утицај на савремено право“ одбранила је на Правном факултету Универзитета у Београду 2011. године и тиме стекла академски назив мастер из уже научне области историја права.

Одлуком Сената Универзитета у Источном Сарајеву 2009. године изабрана је у звање асистента за ужу научну област Историја државе и права, а у звање вишег асистента на истом Универзитету изабрана је 2012. године за ужу научну област Римско право и историја државе и права. На Правном факултету Универзитета у Источном Сарајеву ангажована је на извођењу наставних активности из предмета Национална правна историја и Општа правна историја.

На Правном факултету Универзитета у Крагујевцу уписала је докторске студије 2009. године на ужој научној области Историја државе и права српског народа и испунила све обавезе предвиђене наставним планом и програмом докторских студија.

2. Учешће на научним и стручним скуповима, семинарима, округлим столовима и јавним расправама

Колегиница Сања Савић до сада је објавила следеће радове:

- Услови и начин закључења брака у римском и позитивном праву Републике Српске, Правна ријеч, Правни факултет Универзитета у Бањој Луци, бр. 20/2009, стр. 367-374.
- Допринос претора развоју римског права, Зборник радова Правног факултета Универзитета у Источном Сарајеву, бр. 5/2009, стр. 307-313;
- Правни положај народа по Земаљском уставу из 1910. године, Правна ријеч, Правни факултет Универзитета у Бањој Луци, бр. 22/2010, стр. 387-397;
- Правни положај Срба у Независној Држави Хрватској, Годишњак Правног факултета у Источном Сарајеву, бр. 1/2010, стр. 175-188;
- Организација и надлежност Сабора по Земаљском уставу из 1910. године, Анали Правног факултета Универзитета у Зеници, бр. 7/2011, стр. 227-236;
- Историја смртне казне код Срба, Зборник радова Правног факултета у Источном Сарајеву, 2011, стр. 279-292;
- Вајмарски устав, Зборник радова Правног факултета у Нишу, 2012, стр. 227-234.
- Саня Савић, *„История наказания в виде лишения свободы у Сербов”*, Правовое образование гражданское общество справедливое государство, Кемерово 2012, стр. 311-316. (часопис објављен у електронској верзији)
- Сања Савић, *„Законодавна делатност у служби геноцидне политике Независне Државе Хрватске”*, Зборник саопштења и сјећања - Геноцид и злочини Независне Државе Хрватске над Србима, Јеврејима и Ромима у Другом свјетском рату, Бања Лука 2014, стр. 391-401.
- *„Правна држава према Земаљском уставу (Штатуту)*, Зборник радова – Владавина права и правна држава у региону, Источно Сарајево 2014, стр. 817-829.
- Сања Савић, *„Правни систем и дискриминација у Босни и Херцеговини за време аустроугарске владавине“*, Зборник радова – Правни систем и заштита од дискриминације (прва свеска), Косовска Митровица 2015, стр.501-509.
- Сања Савић, *„Правни положај Босне и Херцеговине за време аустроугарске владавине“*, Правна ријеч бр. 42/2015, стр. 267-279.

Осим радова објављених у научним часописима, колегиница Савић је учествовала и на следећим научним скуповима са и без реферата:

- Октобарски правнички дани, Удружење правника Републике Српске и Правни факултет Универзитета у Бањој Луци (2009. и 2010. године);
- Актуелност и значај људских права, Правни факултет у Источном Сарајеву, 2010;
- Босна и Херцеговина и европски идентитет, Правни факултет у Зеници, 2010;
- Права дјетета и равноправност полова – између нормативног и стварног, Правни факултет у Источном Сарајеву, 2012;
- Пета међународна конференција о Јасеновцу, Бања Лука, 2011. (без реферата);
- Прва међународна конференција о комплексу усташких логора Јадовно – Госпић, Бања Лука, 2011. (без реферата);
- Владавина права и правна држава у региону, Пале 2013. године;
- Шеста међународна конференција о Јасеновцу, Бања Лука 2014. године;
- Правни систем и заштита од дискриминације, Правни факултет, Косовска Митровица 2015. године;
- Октобарски правнички дани, Удружење правника Републике Српске и Правни факултет, Бања Лука, 2015. године;
- Двадесет година дејтонског мировног споразума, Правни факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Пале, 2015. године.

II. ОЦЕНА РАДА

1. Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у научној области

Анализа и целовито истраживање Земаљског устава за Босну и Херцеговину из 1910. године представља значајну тему за научно истраживање. Потребно је пружити релевантне научне одговоре на питања о формалној и садржинској структури овог акта, о разлозима и начину његовог доношења и последицама које је произвео у друштвеном поретку, како у периоду његове примене, тако и о последицама које је произвео у смислу утицаја на даљи развој уставности. Међутим, без обзира на истакнуту значајност, приметно је да уставно-правна наука посвећена историјским проблемима

развоја босанскохерцеговачке државне творевине није у довољној мери поклонила пажњу питањима везаним за Земаљски устав из 1910. године. Приметно је постојање незнатног броја радова, којима су обрађивана предметна питања у вези са тематиком ове докторске дисертације. Чињеница је да се ради о не тако познатом правном акту из босанскохерцеговачке правне историје, па је његово фрагментарно помињање приликом обраде периода аустроугарске владавине Босном и Херцеговином недовољно за потпуније сагледавање постанексионог уставног поретка.

Овакво стање у научној области поводом теме истраживане у анализираној докторској дисертацији је у несразмери са значајем који има предмет овог истраживања. Нешто видљивији допринос делимичном расветљавању појединих проблема о којима је реч дало је пар аутора са научних простора Босне и Херцеговине, које је ауторка правилно запазила, евидентирала и истакла (Мустафа Имамовић, Хамдија Капицић, Цевад Јузбашић).

Значај спроведеног истраживања током израде ове докторске дисертације огледа се у потреби да се уставно-правна материја садржана, како у Земаљском уставу (штатуту), тако и у органским актима који су донети упоредо са њим, изложи на целовит и систематизован начин на једној литерарној-мисаоној локацији. На тај начин, створа се основ за стицање квалитетног научно неспорног увида у степен утицаја који је Аустро-Угарска имала на обликовање правног система Босне и Херцеговине. Из закључака који тим поводом настају, ствара се основ и за могућа нова истраживања, која би ишла у правцу упоређивања капацитета савремене Босне и Херцеговине да самостално уреди питања свог уставно-правног поретка, што би била изузетно интересантна тема за даљу научну обраду.

Разматрајући проблематику која је насловљена у овој докторској дисертацији, значајно је што се дају дефинитивно обликовани одговори на, до сада, недовољно истражено питање да ли се заиста ради о уставу у класичном смислу његовог разумевања или је реч о правном акту са другачијом природом од уставне.

Одсуство већег интересовања уставно-правне науке за предметну тематику оставља лоше последице и на недовољно разумевање бројних проблема који су постојали у функционисању правног поретка и у односима између народа који су чинили тада (као и данас) националну срж босанско-херцеговачке друштвене заједнице.

Правилним и благовременим уочавањем таквих проблема у функционисању односа унутар друштва, наука може, адекватном анализом и праћењем релевантних појава, предвидети и развој и ток догађаја, уз понуду одговарајућих, на научним поставкама заснованих, модела за ефикасније управљање и елиминисање узрока проблема.

Обрађену тему докторске дисертације можемо сматрати и даље актуелном, имајући у виду да она није детаљније анализирана у правној теорији, јер постоји веома мали број обимнијих радова који су се детаљније бавили назначеним проблемима. Постоји пуно научно и шире друштвено оправдање за обрадом Земаљског устава, а у односу према актуелном стању у ужој јавноправној и теоријскоправној научној области, посебно у односу према стању у уставно-правном домену ове области, сматрамо да се урађеном докторском дисертацијом чини квалитетан научни допринос.

Осим што се предметним радом доприноси проширивању фонда научно-правне књижевности, истовремено је уложен напор усмерен ка адекватном доктринарном расветљавању једног значајног правног акта.

2. Оцена да је урађена докторска дисертација резултат оригиналног научног рада кандидата у одређеној научној области

Уважавајући планирану, усвојену и примењену методологију приликом спроведеног истраживања, сматрамо оправданим истаћи да докторска дисертација „Земаљски устав за Босну и Херцеговину из 1910. године“ кандидаткиње Сање Савић представља резултат њеног самосталног научног рада. Спроведено истраживање и изведени истраживачки резултати примерени су прихватљивим стандардима који се примењују у оквирима уже јавноправне и теоријскоправне научне области, уз акценат на домену уставно-правног сегмента ове научне области. Коришћени извори литературе, који су били од користи приликом савладавања истраживачких етапа, коректно су навођени и укомпоновани са идејама, ставовима и схватањима ауторке ове докторске дисертације. Дакле, литература је зналачки пробрана, а стил и језик писаног рада јасан, разумљив и примерен стандардима академског писања.

Закључци су изведени аргументовано, критички и систематично, што доприноси оригиналности и квалитету истраживачког рада. Коначно, поновимо још једном да су

чланови Комисије става да је кандидаткиња уложила прегалачки напор и спровела истраживање које се обележава оригиналним научним радом.

3. Преглед остварених резултата кандидаткиње у научној области

Кандидаткиња Сања Савић објавила је у досадашњем периоду већи број радова и учествовала на већем броју научних скупова. За потребе оправдања репрезентативности резултата њеног досадашњег рада, а у складу са минималним захтевима из одговарајућих прописа, истичемо следеће радове:

- Вајмарски устав, Зборник радова Правног факултета у Нишу, 2012, ISSN 0350-8501, стр. 227-234. *M 51*
- Правни положај народа по Земаљском уставу из 1910. године, Правна ријеч, Правни факултет Универзитета у Бањој Луци, бр. 22/2010, ISSN 1840-0272, стр. 387-397;
- Организација и надлежност Сабора по Земаљском уставу из 1910. године, Анали Правног факултета Универзитета у Зеници, бр. 7/2011, ISSN 1986-5953, стр. 227-236;
- Правни положај Срба у Независној Држави Хрватској, Годишњак Правног факултета у Источном Сарајеву, бр. 1/2010, ISSN 2232-7339, стр. 175-188.
- Правни положај Босне и Херцеговине за време аустроугарске владавине, Правна ријеч бр. 42/2015, ISSN 1840-0272, стр. 267-279.

4. Оцена испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему

Поводом обима и квалитета у односу на пријављену тему, Комисија констатује да се кандидаткиња коректно придржавала почетне истраживачко-идејне линије, коју је конструисала приликом пријављивања теме докторске дисертације. Готово у потпуности је испоштована првобитно понуђена структурална композиција рада, што се читава и кроз упоређивање планиране и остварене структуре рада. Успешно су примењена очекивана методологија у истраживачком процесу, чиме је постигнут ефекат стабилно формулисаног плана рада на изради докторске дисертације. У прилог позитивне оцене о испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему, треба истаћи и чињеницу

да се хипотетичка конструкција рада показала потпуно оправданом, с обзиром да се шест радних хипотеза показало оствареним и потврђеним у коначним резултатима. Испуњено је и „истраживачког обећање“ дато на самом почетку овог мукотрпног истраживачког посла у погледу планираног литерарног оквира, уз изузетак непремостиве потешкоће, која се појавила поводом уништавања дела архивске грађе у библиотечком архивском фонду Босне и Херцеговине у Сарајеву.

Дакле, током израде докторске дисертације спроведен је истраживачки поступак који је у усклађен са насловом, а међусобно су усаглашени одобрени циљеви истраживања и циљеви постављени у раду, одобрене и примењене методе, као и одобрена и успостављена структура докторске дисертације.

5. Приказ структуре и садржаја израђене докторске дисертације

Обим докторске дисертације обухвата 196 страница прописно форматираног текста, 511 фуснота, 180 библиографских јединица (од чега 3 на страном језику).

Вишеделну структуру рада чини композиција од седам глава, осим уводног и закључног дела. Садржински посматрано, распоред глава је правилно успостављен, тако да су логички изведени прелази између ових најкрупнијих систематских јединица.

На методолошки прихватљив начин, кандидаткиња у свом раду читаоца на почетку уводи кроз истраживачку презентацију општег правно-политичког и друштвеног стања које је постојало у Босни и Херцеговини у периоду од 1875. до 1908. године. Такав приступ је у функцији објашњења друштвено-политичких околности које су претходиле доношењу Земаљског устава. Окупација, а потом и анексија Босне и Херцеговине били су кључни догађаји који су натерали аустроугарске власти да делују у правцу уставног уређења ове покрајине. Управо овом питању је и посвећен први део рада. Анализа овог периода је од значаја у циљу разумевања прилика које су претходиле Берлинском конгресу и његовим најзначајнијим решењима босанско-херцеговачког питања. Два кључна момента у политичком развоју друштва на овом простору заслужено су завредила пажњу да буду посебно третирана, кроз анализу окупације и анексије. Маниром стабилне хронолошке презентације, кандидаткиња је успешно спровела своје истраживање у оквиру Главе I кроз четири подглаве: Устанци у Босни и Херцеговини

1875-1878; Дипломатска борба Аустро-Угарске за Босну и Херцеговину; Берлински конгрес и окупација Босне и Херцеговине и Анексија Босне и Херцеговине. Трећа подглава (Берлински конгрес и окупација Босне и Херцеговине) додатно је структурално систематизована кроз три детаљније систематске јединице: Организација власти у Босни и Херцеговини након окупације; Утицај промењених околности на правни систем у Босни и Херцеговини; Државноправни положај Босне и Херцеговине након окупације. На овај начин, кандидаткиња је посебно назначила и истакла, обрадила и истражила три, по њеном суду, највиталнија сегмента из правног босанско-херцеговачког правног и државног живота у разматраном периоду. Такав приступ ће се показати оправданим и прихватљивим, јер је у функцији разумевања позадине суштине оних уставних решења, која представљају биће централне тематике докторске дисертације.

Прелаз на другу главу је извршен складно, с обзиром да се њен почетак наслања и везује за резултате прве главе. Кроз пет нижих систематских јединица окупљених у другој глави (Земаљски устав (Штатут)), кандидаткиња спроводи релевантно истраживање политичких прилика у Босни и Херцеговини пре доношења Земаљског устава, самог доношења овог Устава, његове структуре и садржине, његових карактеристика, уз посебну анализу органских закона. У овој глави преплићу се догматско-правни и нормативно-правни аспекти анализе уставне формулације ондашње Босне и Херцеговине са политиколошким и социолошким анализа уставне стварности периода о којем је реч. Разматрање политичких прилика у Босни и Херцеговини пре доношења овог Штатута у функцији је разумевања самог процеса његовог доношења, с обзиром да је он настао као резултат прилика које су му претходиле. Узимајући у обзир социолошко и историјско истраживање периода непосредно пре изведеног стваралачког процеса, уз догматско-нормативну презентацију делова његове структуре, кандидаткиња се у овој глави упустила и у изношење научних схватања о основним карактеристикама разматраног Земаљског устава, не пропуштајући прилику да изнесе и сопствени став тим поводом.

Трећа глава са насловом „Изборни систем“ посвећена је анализи система избора саборских посланика и избора чланова котарског већа. Детаљно су истражене суштинска обележја назначених изборних процеса, кроз изборне јединице, активно и пасивно бирачко право, расписивање избора, бирачке спискове, начин спровођења избора,

расподеле и карактера мандата. Уважавајући основна правила о изборима и изборним процесима, успешно је извршена анализа највиталнијих решења из изборне проблематике, што је значајно са становишта стицања коначног увида у квалитет целокупних решења. При томе, наравно, кандидаткиња није пропустила прилику да изврши одговарајућу оцену тих решења, не превиђајући чињеницу специфичности прилика у којима се Босна и Херцеговина налазила у разматраном периоду. Чињеница да је имовно стање одређивало постојање и домашај бирачког права, а тиме и представљеност у Сабору јасно указује да је изборни систем имао класну компоненту, поред чињенице да бирачко право није било ни опште, ни једнако.

Четврта глава је посвећена организацији власти, па је са таквом садржином усаглашен и њен наслов. Сабор, Земаљски савет и Котарска већа чине институционални оквир организације власти унутар босанско-херцеговачке творевине, па је у овој глави докторске дисертације извршено систематизовање кроз ниже структуралне јединице, у складу са основним правним обележјима сваке од три назначене институције. Подглава *Сабор* је расподељена на разматрање унутрашње организације Сабора (председник Сабора, саборски посланици, одбори), надлежности Сабора (овлаштења) и сам рад Сабора. Подцелина о саборским надлежностима је разлучена кроз анализу његове законодавне власти и овлашћења у области контроле владе. Рад Сабора обухвата анализу његовог заседања, подношења предлога, права, дужности и правног положаја посланика, као и њихове дисциплинске одговорности. Земаљски савет није посебно структурисан кроз ниже систематске јединице, док је поступак анализе Котарског већа спроведен кроз посебно назначење надлежности, рада и одбора. Уважавајући теоријску поставку да систем организације власти подразумева, не само анализирање избора, надлежности, начина рада и одговорности институција које чине тај систем, већ и анализу односа између институција као делова система, посебно је извршено правно истраживање правила о односу између Земаљске владе и котарског већа. На тај начин, створена је представа за разумевање хоризонталне, али и вертикалне линије у шеми организовања власти у унутрашњем оквиру Босне и Херцеговине, уз релативизирање квалитета те аутономије.

Грађанска права и слободе представљају окосницу пете главе, која је форматирана кроз пет подглава: држављанство или земаљска припадност, лична права и слободе,

политичка права и слобода, економска права и слобода, ограничење грађанских права и слобода.

У шестој глави која носи наслов „Проблеми функционисања уставног поретка у Босни и Херцеговини (1910-1914)“ анализи су посебно подвргнути саборски избори, национално-политички односи који су постојали у Сабору и Закон о поштанској штедионици као пример повреде Устава. Ова три основна питања која, по ставу ауторке рада, чине суштину насловљених проблема, којима је оптерећена функционалност разматраног уставног поретка, те су стога и посебно систематизовани у оквиру нижих јединица у структури шесте главе. Држећи се линије прецизног указивања на проблеме у национално-политичким односима унутар Сабора, нарочито су издвојени језичко питање, аграрно питање, хрватско-муслиманска коалиција и распад Српског посланичког клуба.

Након анализе предметне проблематике у претходним деловима рада, стекли су се услови за позиционирање посебне главе „Правна природа Земаљског устава“, којом кандидаткиња пружа одговоре на изазовна уставно-правна питања, која се односе на одређење према карактеру државно-правног положаја Босне и Херцеговине након извршене анексије, према формалним и материјалним обележјима Земаљског устава. Методолошки се крећући у напору да одговори на провокативно питање из домена теорије уставног права, ауторка поставља питање „да ли је Земаљски устав заиста устав“, те ово питање компонује у оквиру последње подглаве седме главе. Значај ове истраживачке целине састоји се управо у томе што се ради о заиста спорном питању. С тим у вези потребно дат је дати да ли је акт санкционисан 17. фебруара 1910. године заиста био устав или се радило о обичном статуту, уз претходно одређење према испуњености материјалних и формалних претоставки за квалификацију једног правног акта као уставног акта.

Коначно, и у складу са провереним и прихватљивим стандардима, чије се испуњавање очекује од истраживања спроведеног у оквиру једне докторске дисертације, „Закључак“ представља простор за сублимирање резултата истраживачког напора, који је извршен приликом рада на изради ове дисертације.

На крају рада налази се прецизан и систематизован преглед литературе, која је коришћена као извор приликом спроведеног истраживачког поступка.

6. Научни резултати докторске дисертације

Научни резултати докторске дисертације огледају се у изведеним закључцима, који су на јасан, систематизован и прегледан начин презентирани у раду. Истичући да је анализирани акт октроисан, па тиме произвео управо такав, отроисани поредак, колегиница Савић правилно закључује да успостављени „постанексионни уставни поредак није донео никакве измене у погледу државно-правног положаја Босне и Херцеговине“. Овај простор је био и остао, заправо, засебно управно подручје (*corpus separatum*), па је, суштински посматрано стање пре и након доношења Земаљског устава остало непромењено у погледу опште позиције унутар Монархије. Ипак, потребно је имати у виду да је доношењем овог акта извршен напредак поводом делиичне релативизације апсолутичког типа власти аустроугарског поретка на простору Босне и Херцеговине.

Током рада на докторској дисертацији, спроведено је сложено, свестрано и свеобухватно истраживање, којим се доприноси квалитетном помаку у изучавању и разумевању бројних питања, која тичу општег формата доношења, спровођења, важења и укидања оних важних уставних аката, који се квалификују као октроисани. Научна и стручна јавност су у прилици да се упознају са обиљем података, сазнања, информација и докумената о идејним и правни идејама којима је обележен један значајан део босанско-херцеговачке уставне прошлости. Правилним разумевањем уставне стварности овог друштвеног простора, ствара се основ и за правилније разумевање актуелне уставне стварности данашње државне творевине Босна и Херцеговина. Извођење ставова о наметању виталних уставних решења о којима је реч с почетка двадесетог века, намеће се интересантним и за озбиљно разматрање веома слична методологије на коју наилазимо и у актуелном периоду „дејтонске“ Босне и Херцеговине.

7. Примењивост и корисност резултата у теорији и пракси

Докторска дисертација кандидаткиње Сање Савић пружа примењиве и корисне резултате у историјскоправној, јавноправној и теоријскоправној научној области, а пре свега у оквиру уставно-правне науке и струке. Осим делотворних резултата које треба очекивати након одбране, њихова корисност и примењивост биће присутне и на плану уставно-правне праксе, приликом дубинске анализе суштине постојећих уставних решења у Босни и Херцеговини, посебно поводом методологије којом се до њих дошло, али и поводом разматрања потенцијално другачијих модела уставних решења у односу на постојећа. Резултатима ове докторске дисертације проширује се литерарни фонд уставно-правне науке и уставне историје, уз посебно продубљивање знања на тему Земаљског устава за Босну и Херцеговину. У складу са тим, оправдано је очекивати да ће остварени резултати током израде ове докторске дисертације бити од користи за уобличавање и допуњавање уџбеничких формата литературе која припада науци Уставног права Босне и Херцеговине.

8. Начин презентирања резултата научној јавности

Резултати које је кандидаткиња остварила током истраживачког рада на овој докторској дисертацији подобни су да буду презентирани научној јавности на начине који су прихватљиви научној, стручној и академској јавности. Имајући у виду да у досадашњим истраживањима у овој научној области није посвећивана значајнија пажња предметном проблему насловљеном докторском дисертацијом третираном у овом Извештају, мишљења смо да треба очекивати организовање научног скупа посвећеног управо овом проблему. Високошколска установа на којој је кандидаткиња радно ангажована има друштвено и научно основаних разлога да питање правне анализе Земаљског устава посебно актуелизује током 2020. године, када ће се навршити 110 година од његовог доношења. Подвргавањем научној и стручној анализи резултата истраживања колегинице Савић на овај начин, истовремено би се дао допринос правилнијем разумевању савремене уставно-правне позиције Босне и Херцеговине, у контексту историзације њеног уставног развоја. Објављивање научних радова у форми

чланака којима би се на одређене подтеме у оквиру централне тематике докторске дисертације од стране кандидаткиње додатно и још детаљније обрадила извесна питања, има своје пуно оправдање. На тај начин би се извршило упознавање научне и стручне јавности са истраживачким резултатима, што би делотворно деловало, у смислу инспирације за отварање научних дискусија и полемика поводом питања, која се могу појавити и као спорна. Осим тога, под претпоставком одбране докторске дисертације, стећи ће се услови за објављивањем посебне монографије, којом би се на целовит начин широј друштвеној јавности презентирали ставови и изведени закључни резултати до којих се дошло током израде ове докторске дисертације. Такав материјал може сасвим извесно инспиративно деловати и приликом израде уџбеничке литературе у оквирима уставно-правних и историјско-правних академских дисциплина у делу који се односи на један значај период у развоју босанскохерцеговачке творевине и њене правне регулисаности. Сама тема докторске дисертације је довољно провокативна и на савремена друштвена збивања у Босни и Херцеговини, а посебно поводом још увек неокончаних државно-правних питања у процесима примене тзв. Дејтонског устава. Ови процеси се увек могу доводити у одређену везу и са уставно-правним и уставно-политичким процесима, који су се одвијали на простору Босне и Херцеговине пре формирања прве југословенске државе.

III. ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА КОМИСИЈЕ

Комисија је једногласна у оцени да је докторска дисертација кандидаткиње Сање Савић под насловом „Земаљски устав за Босну и Херцеговину из 1910. године“, подобна за јавну одбрану.

IV. ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

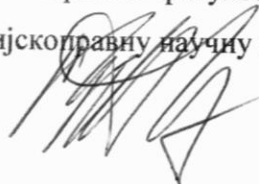
На основу изнете оцене рада, Комисија сматра да докторска дисертација кандидаткиње Сање Савић под насловом *Земаљски устав за Босну и Херцеговину из 1910. године* испуњава све услове за јавну одбрану и предлаже Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Крагујевцу да прихвати овај Извештај и одобри јавну одбрану докторске дисертације.

КОМИСИЈА:

Др Срђан Ђорђевић, ванредни професор

Правног факултета у Крагујевцу

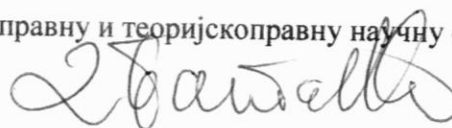
за ужу јавноправну и теоријскоправну научну област (ментор)

Др Драган Батавељић, ванредни професор

Правног факултета у Крагујевцу

за ужу јавноправну и теоријскоправну научну област

Др Горан Марковић, ванредни професор

Правног факултета у Источном Сарајеву

за ужу јавноправну научну област

